

Az endrédi csipkeverő asszonyok

A történetet, melyet most leírok, dédnagymamától halottam. A csipkeverés a faluban szép, régi hagyomány. Én magam is csipkézek, ezért is kértem meg dédimet, hogy meséljen arról, hogy ő hogyan tanulta meg a szép csipkekerítőt készítését. Dédnagymamám elbeszélése azért is kedves nekem, mert szeretem hallgatni meséit, történeteit.

Így kezdődött tehát az a hagyomány, ami a falunkban az embereket összetartotta a nehéz időkben.

„1940-et írtunk, amikor Kájel Endréné jött a faluba. Ekkor 15 éves voltam ő az ifjú lányokat akarta tanítani, csipkézni. Ezekben a hetekben tanultuk meg a klöpli csipkézés rejtjelmeit. Ő minden délután összehívta az ifjonti lányokat csipkézni. Ezek a napok nehezek voltak, mert nagyon figyelni kellett a kezdésnél.

A csipkeverés úgy folyt, hogy vászonruhába tettünk korpát és azt összekötöttük, rája tettünk egy gombostűvel kiszurkált rajzot. A legkönnyebb mintákhoz 8 pár klöplit a legnehezebbhez, pedig 26 párt alkalmaztunk. Majd a csipkerajzra gombostűt helyeztünk a kezdéshez, aztán ráfontuk a klöpli végén lévő cérnát és elkezdük verni a klöpliket. Eben a műveletben volt duplacsavar, rece, szövés, fonás, és minden egyes sor után gombostűt szúrtunk a rajzban lévő lyukakba. Mikor elkészült a csipke, összekötöttük a cérnát azért, hogy el ne bomoljon, majd a klöpliket levágtuk.

Abban az időben nem volt választásunk, minthogy a csipkeveréssel kerestük meg a napi betevőnket. Amikor már elsajátítottuk a csipkeverés alapjait, akkor kezdtünk kísérletezni nemcsak fehér cérnával, hanem más színnel is. Mi is készítettünk csipkerajzokat. Mára már rengeteg fajta csipkerajz létezik: virág, zászló, galamb és még sok féle. Kájel Endréné emlékére megépült a Kájel csipkeház, itt láthatók az akkori lányok, asszonyok munkái. A csipkeverés tette híressé Balatonendrédet, a mi kis falunkat.

Én 1940 óta csipkét verek a mai napig, és továbbadtam a csipkekészítés tudományát gyermekeimnek, unokáimnak és dédunokáimnak is, akik szintén csipkéznek szabadidejükben.”

Dédnagymamám története tanulságos lehet mindenkinek: a hagyományok segíthetnek a mindennapi életben, és ha továbbadjuk őket, akkor sok generáción át fennmaradhatnak. Remélem, hogy ennek a történetnek az elmesélésével kedvet tudtam csinálni másoknak is ahhoz, hogy meghallgassák a nagyszüleiket, az időseket. Szerintem fontos dolog, hogy odafigyeljünk öregeinkre, őrizzük hagyományainkat, szokásainkat!

Írta: Györgydeák Martina

A fogalmazást készítette:

Györgydeák Martina 9/B osztályos tanuló (3. kategória – 14 év feletti korcsoport) Siófok Somogyi TISZK Baross Gábor Közép-és Szakiskola

A Nagycsaládok Országos Egyesületének irodalmi pályázatára érkezett mű.